

[Søren Olesen.]

begynde at indføre en udbyttedeling, smager det alligevel lidt af en befaling eller en henstilling om at gøre det.

Jeg kunne også have lyst til at spørge, hvem der skal betale dette nævn. De, der har sympati for tanken om en udbyttedeling, strækker sig måske ikke så vidt, at de ønsker at blive tvunget til at betale for, at staten skal ordne et sådant spørgsmål.

De samme betænkeligheder nærer vi overfor, at staten skal præmiere eller give skatte-nedsættelse for de virksomheder, der gennemfører udbyttedeling. Med hensyn til den skattelettelse eller hvad man skal kalde det, der er omtalt i § 3, er det ligetil, at det, der udbetales i udbytte eller på anden måde overgives til arbejdernes forvaltning og ret-tighed, skal aktieselskabet eller den private virksomhed ikke svare skat af. Det er jo heller ikke efter den nuværende skattelov-givning sådan, at det, der udbetales som bonus eller ekstra løntillæg til arbejderne, og som går ind i driften, bliver genstand for beskatning. Det, der er det nye her, er, at der derudover stilles en skattelettelse i udsigt, for man kan vel ikke sige andet, end at den stilles i udsigt, idet nævnet også får beføjelse til at afgøre, om der kan tilkomme virksomheden en sådan ekstra skattened-sættelse. I henhold til, hvad jeg har sagt under behandlingen af ligningslovforslaget, er jeg og mit parti mod den slags uligheder. Vi kan ikke se, at der er grund til, at en virksomhed, enten fordi den er ny eller ikke er sådan konsolideret, at den kan lave faste regler om udbyttedeling, skal betale mere i skat end den virksomhed, der er vel-konsolideret og kan etablere en udbytte-deling, der kan godkendes af nævnet. Vi mener, at der her tillægges nævnet en altfor stor beføjelse. Giver man nævnet en sådan beføjelse også i skattesager, tager man i virkeligheden noget af den magt fra skatte-myndighederne, som de har, og som det dog vist er rigtigst at de alene forvalter, når i øvrigt skattelovene består. Jeg har ikke hermed taget stilling til, om den nu-værende aktieselskabslovgivning er ret-færdig eller rigtig; det mener jeg vi skal lade stå uden for diskussionen i denne for-bindelse. Det, jeg finder urimeligt, er, at man lokker med en skattenedsættelse, hvis

man er artige børn og gør det, som lovgivningen har ønsket.

Vi kan give tilslutning til, at hvor udbyttedelingen sker på frivillig overenskomst-basis, er det en sag parterne imellem. Jeg kan føje til, at jeg tror, at denne lovgivning i visse tilfælde vil kunne hindre en udbytte-deling, fordi virksomhederne uvilkårligt vil vente og se, hvordan loven virker. Så længe det er frivilligt, kan man gå fra det igen, men når det først er kommet ind under lovfæstede former, er der ikke noget at sige til, at virksomhederne siger: nu vil vi vente og se, hvordan loven virker, før vi vover os ind i noget, som vi ikke rigtig kan beregne rækkevidden af. Jeg vil derfor meget hen-stille, at man lader ordningen hvile på et frivilligt grundlag, og at man nu, da arbej-dere og arbejdsgivere har indset, at det kan være fornuftigt at indføre et sådant fælles økonomisk grundlag — man har jo fra arbejderside givet det en vis tilslutning, og foruden socialdemokrater og de radikale har venstre og det konservative folkeparti udtalt sympati derfor — ikke gennemfører dette lovforslag, men tager hensyn til det, jeg har fremført.

Jeg mener også, at man inden for organi-sationerne bør overveje, om det blot og bart skal være en deling af udbyttet, eller om der, som socialdemokraterne har talt om, skal oprettes sociale fonds, eller om man ikke skal ind på en fælles ejendomsret, d. v. s. at arbejderne ikke alene får andel i ud-byttet, men også en ejendomsret i form af aktier.

Hvordan disse midler skal bestyres, af arbejderne i fællesskab eller således, at hver enkelt mand får sin part, er et praktisk spørgsmål, men hvis det ikke er et vist ejendomsfællesskab, kan der let opstå kon-flikt om delingen af udbyttet, ligesom man har set, at der i dag har været uenighed om procentsatserne. Hvis man derimod tænker sig, at arbejderne er medejere af virksomhederne, bliver grundlaget straks helt anderledes, idet begge parter da er interesserede.

Jeg er i nogen grad blevet skuffet, fordi kooperationstanken har fået for lidt ud-bredelse; det må vel være tegn på, at der er visse skævheder ved den. Jeg synes imidlertid i modsætning til den ærede